

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

27–31. mart 2023.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

April 2023.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 31.03.2023	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.109,31	3,48%	-9,29%
Dow Jones Industrial	SAD	33.274,15	3,22%	-4,05%
NASDAQ	SAD	12.221,91	3,37%	-14,05%
Dax 30	Nemačka	15.628,84	4,49%	8,42%
CAC 40	Francuska	7.322,39	4,38%	9,95%
FTSE 100	Velika Britanija	7.631,74	3,06%	1,54%
NIKKEI 225	Japan	28.041,48	2,40%	0,79%
Shanghai Composite	Kina	3.272,86	0,22%	0,64%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	2,67%	29,3	274,7
	10y	2,29%	16,5	174,1
Francuska	2y	2,79%	28,4	282,0
	10y	2,79%	13,7	181,2
Španija	2y	2,89%	20,6	268,7
	10y	3,30%	11,8	186,6
Italija	2y	3,16%	22,9	288,1
	10y	4,09%	8,6	205,4
UK	2y	3,44%	23,3	209,2
	10y	3,49%	20,7	188,0
SAD	2y	4,08%	31,0	174,6
	10y	3,47%	9,2	113,2
Kanada	2y	3,73%	32,0	144,8
	10y	2,90%	15,1	49,3
Japan	2y	-0,06%	1,2	-2,1
	10y	0,33%	4,8	11,8

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na FX tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0869	0,99%	-1,92%	USD/EUR	0,9200	-0,99%	1,96%
EUR/GBP	0,8802	0,02%	4,35%	USD/GBP	0,8098	-0,97%	6,40%
EUR/CHF	0,9933	0,42%	-2,81%	USD/CHF	0,9138	-0,59%	-0,91%
EUR/JPY	144,29	2,58%	7,11%	USD/JPY	132,77	1,58%	9,22%
EUR/CAD	1,4697	-0,61%	6,24%	USD/CAD	1,3523	-1,59%	8,34%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	2,88%	-1,5	347,7	4,87%	7,0	458,0	4,18%	0,1	348,8	1,42%	0,7	212,0
1M	2,92%	-1,3	344,7	4,80%	-0,3	450,0	4,17%	0,1	347,7	1,08%	9,9	178,2
3M	3,04%	1,3	349,6	4,91%	3,2	423,3	4,29%	5,9	337,8	0,99%	3,7	170,1
6M	3,34%	6,0	370,8	4,90%	10,5	382,1	4,44%	12,0	324,8	0,77%	3,9	147,5
12M	3,62%	8,9	369,5	4,73%	19,0	302,5	4,52%	27,5	290,5	0,19%	4,0	90,1

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti.

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q2 (u %)
Evropska centralna banka	3,00*	0,50	16.03.23	04.05.23	3,25
Federalne rezerve SAD	4,75-5,00	0,25	22.03.23	03.05.23	5,00-5,25
Banka Engleske	4,25	0,25	23.03.23	11.05.23	4,50
Banka Kanade	4,50	0,25	25.01.23	12.04.23	4,50
Švajcarska nacionalna banka	1,50	0,50	23.03.23	22.06.23	1,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 3,50%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,99% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,0745 do 1,0926 (tokom perioda trgovanja) odnosno od 1,0791 do 1,0905 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U prvoj polovini izveštajnog perioda evro je jačao, jer je smanjena zabrinutost u pogledu aktuelne krize u bankarskom sektoru, odnosno pojačane sklonosti investitora prema rizičnijim klasama aktive. Zabrinutost je smanjena nakon što je američka Federalna korporacija za osiguranje depozita saopštila da će *First Citizens BancShares* otkupiti sve depozite i zajmove propale *Silicon Valley Bank*, kao i zahvaljujući činjenici da nema naznaka novih sličnih problema u globalnom bankarstvu. Majkl Bar, potpredsednik FED-a za superviziju, u svdočenju pred Kongresom izjavio je da su problemi *Silicon Valley Bank* nastali zbog „katastrofalnog” upravljanja rizikom, sugerišući da bi to mogao biti izolovan slučaj.

Na jačanje evra u prvoj polovini nedelje uticao je i objavljeni podatak da je *IFO* indeks poslovne klime u Nemačkoj u martu povećan na 93,3 poena (iznad očekivanih 91,0) nakon 91,1 prethodnog meseca. Rast je zabeležen i kod komponente procene trenutne situacije i komponente koja se odnosi na očekivanja. U takvim okolnostima kurs EUR/USD ponovo se našao iznad nivoa od 1,08 dolara za evro i kraj dana u utorak završio na nivou od 1,0842 dolara za evro.

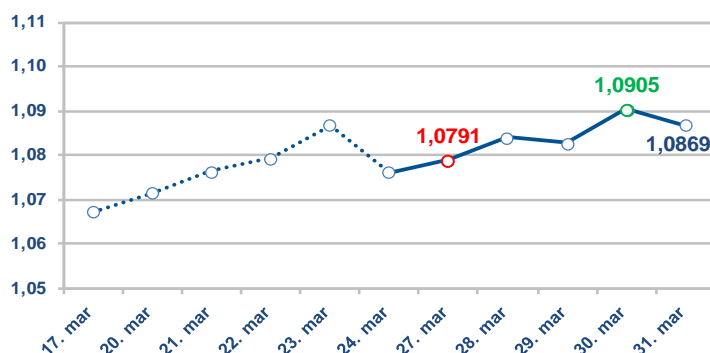
U izveštajnom periodu evro je ojačao prema dolaru za 0,99%.

Na tom nivou se vrednost valutnog para zadržala i tokom većeg dela dana u sredu, ali je krajem dana dolar ipak blago ojačao. Međutim, već narednog dana, u četvrtak, evro je ponovo znatnije ojačao, a kurs EUR/USD našao se iznad nivoa od 1,09 dolara za evro. Smanjenje zabrinutosti oko krize bankarskog sektora nastavilo je da jača sklonost prema riziku, a evro je je dodatno ojačao nakon objave podataka o inflaciji u Nemačkoj, koja je u martu smanjena (zbog nižih cena energenata), ali je bila iznad očekivanja, dodajući pritisak na ECB da nastavi s pooštavanjem monetarne politike. Stopa rasta potrošačkih cena u Nemačkoj u martu (u odnosu na prethodni mesec) iznosila je 1,1% (očekivano 0,8%), dok je u odnosu na isti mesec prethodne godine iznosila 7,8% (očekivano 7,5%, prethodno 9,3%).

Istovremeno, objavljeni podaci iz SAD u četvrtak bili su nešto lošiji od očekivanja. Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD (*Initial Jobless Claims*) tokom nedelje koja se završila 25. marta porastao je na 198 hiljada (sa 191 hiljade u nedelji pre, očekivan rast na 196 hiljada). Stopa rasta BDP-a SAD u četvrtom tromesečju 2022. godine revidirana je na 2,6% (u odnosu na prethodnu procenu od 2,7%) usled većeg smanjenja potrošnje od očekivanog.

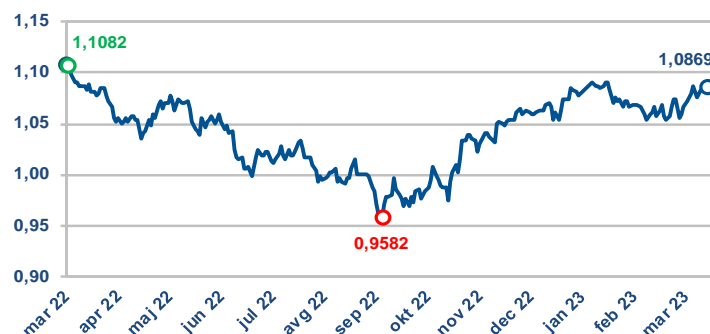
U petak su objavljeni podaci da je inflacija u zoni evra u martu snižena na 6,9% (nakon 8,5% u februaru), ali su pritisci na osnovne cene koje isključuju cene hrane i energenata porasli (bazna inflacija je povećana sa 5,6% na 5,7%), održavajući pritisak na ECB da nastavi da povećava stope.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

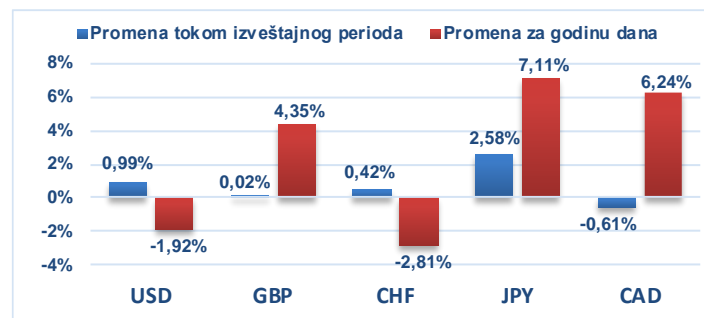
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute

Izvor: Bloomberg.

S druge strane, lična potrošnja u SAD umereno je porasla u februaru (0,2%), nakon velikog skoka u prethodnom mesecu (2,0%), dok inflacija nastavlja da pokazuje znake hlađenja, ali je i dalje na visokom nivou, što bi moglo da navede FED da još jednom podigne kamatne stope ove godine.

Dolar je u petak blago ojačao, ali je zabeležio novi nedeljni gubitak u odnosu na evro.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0869 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom izveštajnog perioda porasli su duž cele krive prinosa, a posebno kod instrumenata ročnosti od jedne i dve godine. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 31 b.p. (na 4,08%), a prinos desetogodišnje obveznice za oko 9 b.p. (na 3,47%).

Na rast prinosa tokom nedelje uticao je povećan optimizam investitora da će nedavni stres u bankarskom sistemu biti suzbijen, nakon vesti da će *First Citizens BancShares* otkupiti sve depozite i zajmove *Silicon Valley Bank*. Podaci objavljeni tokom nedelje ukazuju na postepeno slabljenje inflatornih pritisaka i rast poverenja potrošača u SAD.

Stopa rasta PCE deflatora u SAD u februaru iznosila je 0,3% u odnosu na prethodni mesec, u skladu sa očekivanjima, nakon rasta od 0,6% u januaru. Stopa rasta u odnosu na isti mesec prethodne godine iznosila je 5,0% (očekivano 5,1%), a nakon rasta od 5,3% u januaru (revidirano sa 5,4%). Bazni PCE indeks u februaru je takođe povećan za 0,3%, (0,5% u januaru), dok je rast za poslednju godinu dana iznosio 4,6%, nakon 4,7% na kraju januara. Podaci za februar bili su nešto niži od očekivanja i ukazuju na postepeno slabljenje inflatornih pritisaka u SAD, posebno u sektoru (trajne) robe, dok se u sektoru usluga i dalje beleži znatan rast cena. Lična potrošnja u SAD u februaru povećana je za 0,2% u odnosu na prethodni mesec, nakon rasta od 2,0% u januaru, dok se realno beleži pad od 0,1%.

Podaci ukazuju na postepeno slabljenje inflatornih pritisaka i rast poverenja potrošača u SAD.

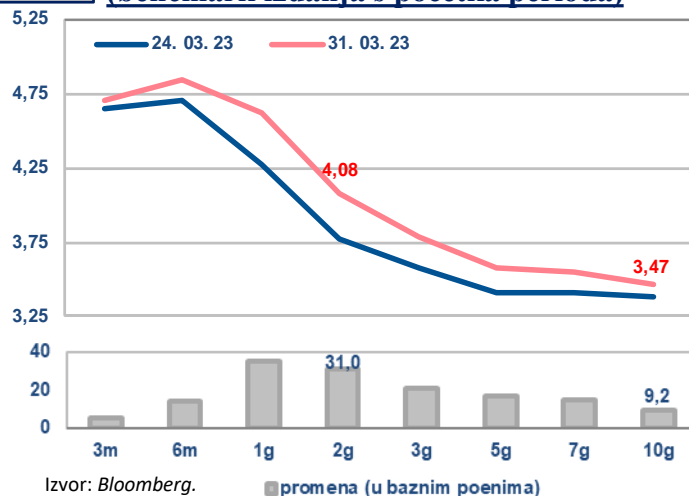
Indeks poverenja potrošača u SAD u martu povećan je na 104,2 sa 103,4 (revidirano sa 102,9), dok je očekivan pad na 101,0. Komponenta procene trenutne situacije smanjena je na 151,1, sa 153,0 (revidirano sa 152,8), dok je komponenta očekivanja u narednih šest meseci povećana na 73,0, sa 70,4 (revidirano sa 69,7). Neočekivani rast poverenja potrošača u SAD u martu pokazao je da su u običnom životu ljudima bitniji radno mesto i prihodi nego kriza u bankarskom sektoru. Ipak, postoji zabrinutost u vezi sa inflacijom, gde je stopa inflacionih očekivanja potrošača u narednih 12 meseci povećana sa 6,2% na 6,3% u martu.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 25. marta blago je povećan na 198 hiljada, sa 191 hiljade u prethodnoj nedelji, i bio je nešto veći od očekivanja (196 hiljada). Broj nezaposlenih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u nedelji pre (do 18. marta) neznatno je povećan na 1,689 miliona, sa 1,685 miliona, ali je ostao na relativno niskom nivou, ukazujući na to da je tržište rada u SAD i dalje u izuzetno dobrom stanju.

Stopa rasta BDP-a u SAD, prema konačnoj proceni, u četvrtom tromesečju prošle godine blago je revidirana naniže, sa 2,7% na 2,6%, u odnosu na prethodno tromesečje, analizovano, a nakon rasta od 3,2% u trećem tromesečju. Revidirane su naniže komponente koje se odnose pre svega na izvoz i potrošnju stanovništva i usluge, dok su poslovne investicije, investicije u stambenu izgradnju i javna potrošnja revidirane naviše. Podaci ukazuju na to da su krajem prošle godine usporile i lična i investiciona potrošnja, dok su porastu BDP-a najviše doprinele volatilne komponente, pokazujući da visoka inflacija i rast kamatnih stopa sve više utiču na usporavanje ekonomije, što pogoršava izgleda za rast u ovoj godini, dok je verovatnoća recesije povećana.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

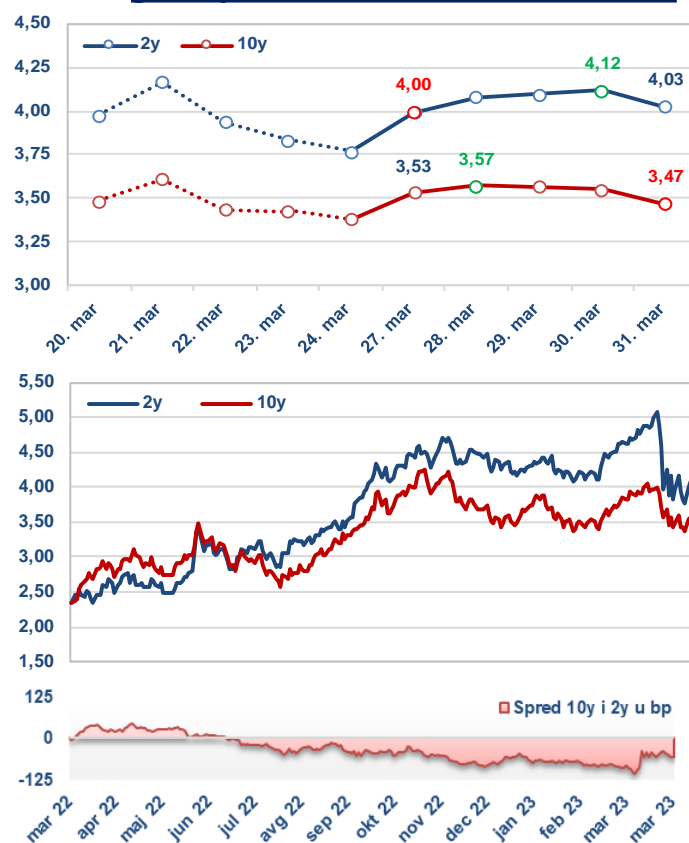
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta PCE deflatora, G/G	Feb	5,1%	5,0%	5,3%
Stopa rasta BDP-a, T/T, treća procena	T4	2,7%	2,6%	2,7%
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	25.Mar	196	198	191

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica porasli su duž cele krive prinosa. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 29 b.p., na 2,67%, a prinos desetogodišnje obveznice za oko 17 b.p., na 2,29%.

Prinosi su porasli usled smanjenja zabrinutosti u pogledu globalnog bankarskog sistema i očekivanja da će ECB nastaviti da podiže kamatne stope. Prinosi su delimično korigovani u petak nakon što su stopa rasta potrošačkih cena u zoni evra za mart i stopa rasta PCE deflatora u SAD za februar bile ispod očekivanja.

Inflacija u zoni evra, prema preliminarnim podacima, smanjena je sa 8,5%, koliko je iznosila u februaru, na 6,9% u martu, što je više od očekivanja (7,1%). Veći pad inflacije posledica je snažnog rasta cena energenata u martu 2022. s početkom sukoba u Ukrajini, a koji je sada izašao iz obračuna godišnje inflacije. Cene energenata su nakon rasta od 13,7% na kraju februara u odnosu na isti mesec prethodne godine sada niže za 0,9% u odnosu na mart 2022. Nasuprot tome, bazna inflacija je dodatno povećana, sa 5,6% na 5,7%, što je novi rekordni nivo, pa je i dalje visok pritisak na ECB da nastavi s povećanjem kamatnih stopa. Ne očekuje se da bazna stopa inflacije dostigne svoju najvišu tačku pre jula ove godine, a nakon toga bi mogla polako padati. Ipak, s većim rastom zarada, na pomolu je novi talas inflacije, što će se posebno odraziti na cene usluga. Usled toga, ECB bi mogla da poveća kamatne stope na naredna dva sastanka, uz moguće povećanje i u julu. Brojni zvaničnici ECB-a, uključujući predsednicu Lagard i Lejna, glavnog ekonomistu, signalizirali su da očekivanja za inflaciju verovatno garantuju dodatna povećanja kamatnih stopa (pod pretpostavkom da finansijski rizici ostanu ograničeni).

Inflacija u zoni evra, prema preliminarnim podacima, smanjena je na 6,9% u martu sa 8,5% u februaru.

Inflacija u Nemačkoj iznosila je 1,1% u martu u odnosu na prethodni mesec (očekivano 0,8%, prethodno 1,0%), odnosno 7,8% u odnosu na isti mesec prethodne godine (očekivano 7,5%, prethodno 9,3%). **Inflacija u Francuskoj** iznosila je 0,9% u martu u odnosu na prethodni mesec (očekivano 0,8%, prethodno 1,1%), odnosno 6,6% u odnosu na isti mesec prethodne godine (očekivano 6,5%, prethodno 7,3%). **Inflacija u Španiji** u martu je smanjena na 3,1% u odnosu na isti mesec prethodne godine, sa 6,0% u februaru (očekivano 3,7%), dok je u odnosu na prethodni mesec rast cena iznosio 1,1%, manje od očekivanja (1,6%), nakon rasta od 0,9% u februaru.

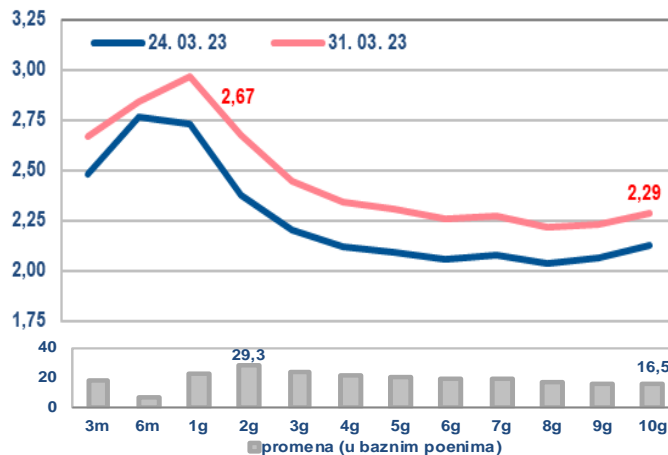
Stopa nezaposlenosti u zoni evra iznosila je 6,6% u februaru, što je nepromenjeno u odnosu na prethodni mesec (revidirano sa 6,7% na 6,6%) i ispod 6,8%, koliko je iznosila u februaru 2022. godine.

Pokazatelj ekonomskog sentimenta (ESI) u martu je neznatno smanjen i u EU (-0,3 poena, na 97,4) i u zoni evra (-0,3 poena, na 99,3). Pokazatelj očekivanja zaposlenosti (EEI) takođe je marginalno opao (-0,1 poen, na 107,6 u EU i -0,3 poena na 109,0 u zoni evra).

IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj povećan je na 93,3 u martu sa 91,1 u martu i bio je iznad očekivanja (91,0). Komponenta procene trenutne situacije povećana je na 95,4 sa 93,9 (očekivano 84,1), a komponenta očekivanja na 91,2 sa 88,4 (revidirano sa 88,5), dok je bio očekivan pad na 88,3.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.13

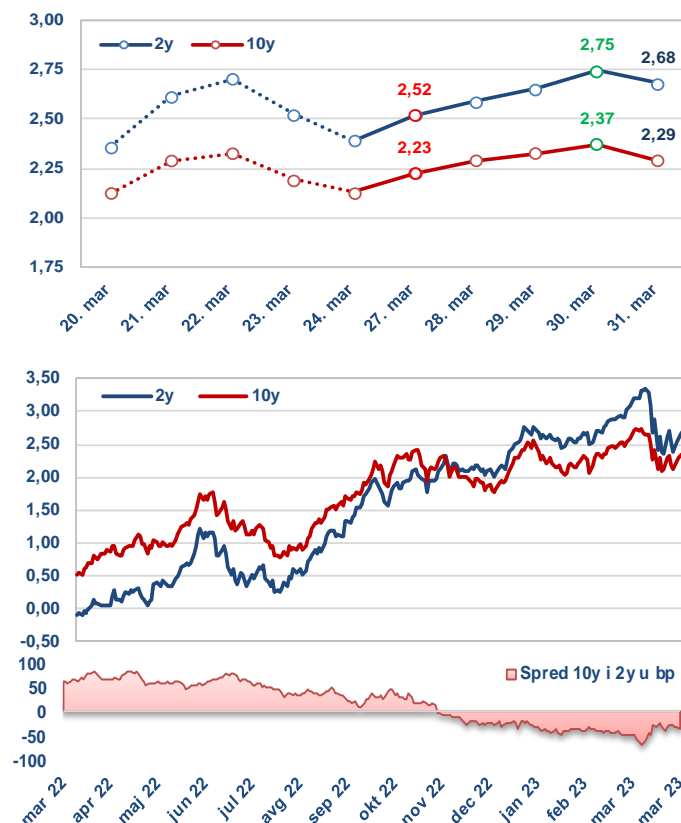
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa inflacije, G/G, zona evra, preliminarno	Mar	7,1%	6,9%	8,5%
Stopa nezaposlenosti, zona evra	Feb	6,6%	6,6%	6,6%
Indikator ekonomskog sentimenta, zona evra	Mar	100,0	99,3	99,6

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

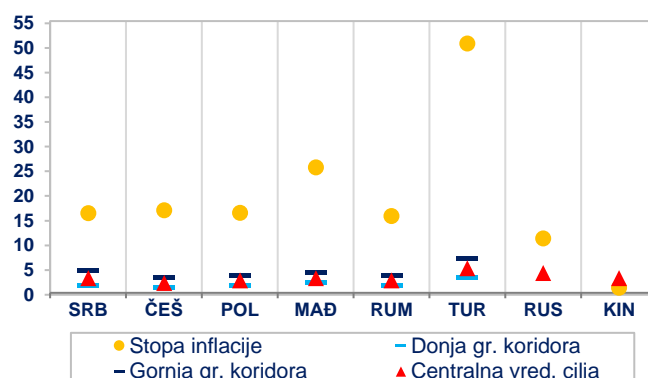
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (Q2, %)*
Srbija (NBS)	5,75	0,25	9.3.23	6.4.23	-
Češka (CNB)	7,00	1,25	22.6.22	3.5.23	6,95
Poljska (NBP)	6,75	0,25	7.9.22	10.5.23	6,75
Mađarska (MNB)	13,00	1,25	27.9.22	25.4.23	13,00
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10.1.23	10.5.23	7,00
Turska (CBRT)	8,50	-0,50	23.2.23	27.4.23	-
Rusija (CBR)	7,50	-0,50	16.9.22	28.4.23	7,55
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23.10.15	n/a	4,30

Izvor: Bloomberg / * T2 2023. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg / sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Republika Poljska je 28. marta na međunarodnom finansijskom tržištu realizovala *dual-tranche* emisiju evroobveznica ročnosti deset godina i 30 godina (dospeće u 2033. i 2053, respektivno) denominovanih u dolarima, u ukupnom iznosu od 5,0 milijardi dolara. Evroobveznica ročnosti deset godina (dospeće: oktobar 2033) emitovana je u iznosu od 2,5 milijardi dolara, po kuponskoj stopi od 4,875% i stopi prinosa od 4,968%. Evroobveznica ročnosti 30 godina (dospeće: april 2053) takođe je emitovana u iznosu od 2,5 milijardi dolara, po kuponskoj stopi od 5,50% i stopi prinosa od 5,585%. Ova *dual-tranche* emisija evroobveznica predstavlja najveći pojedinačni iznos emitovan u dolarima koji je Poljska zaključila na međunarodnom tržištu.

Centralna banka Mađarske (MNB) na sastanku 28. marta zadržala je referentnu stopu na nepromenjenom nivou od 13,0%, pri čemu je ovo šesti uzastopni sastanak na kome nije bilo promene referentne stope. Takvu odluku su očekivali tržišni učesnici. Efektivnu stopu MNB predstavlja stopa na jednodnevne tendere kojima se povlači likvidnost po stopi od 18,0%. Stope na depozitne i kreditne olakšice ostale su na nepromenjenom nivou od 12,5% i 25,0%

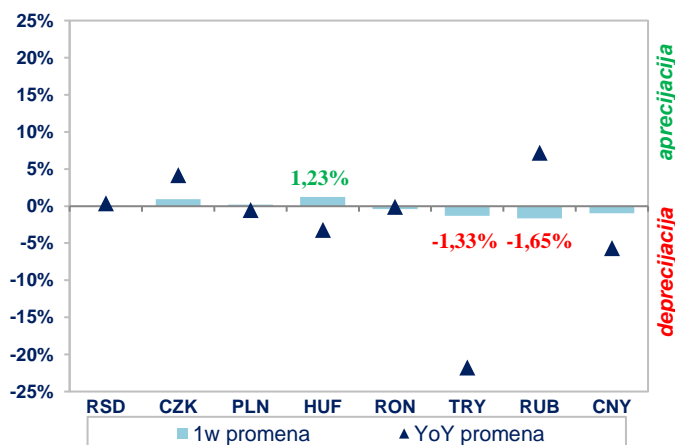
Centralna banka Češke (CNB) na sastanku održanom 29. marta zadržala je referentnu stopu na 7,0%, što je u skladu sa očekivanjima tržišnih učesnika. Stope na depozitne i kreditne olakšice ostale su nepromenjene i iznose 6,0% i 8,0%, respektivno. Ovo je šesti uzastopni sastanak CNB na kome je stopa ostala nepromenjena.

Stopa inflacije u Poljskoj, prema preliminarnoj proceni za mart, iznosila je 16,2% YoY (1,1% MoM), što je blago iznad očekivanja tržišnih učesnika od 16,0% YoY, ali značajnije ispod podatka iz februara, kada je iznosila 18,4% YoY (1,2% MoM). Cene struje, gasa i drugih goriva porasle su za 26% YoY (-0,6% MoM), dok su cene hrane i bezalkoholnih pića porasle za 24% YoY (2,3% MoM),

Stopa rasta BDP-a u Češkoj u četvrtom tromesečju 2022. godine smanjena je na tromesečnom nivou za 0,4% QoQ, što je u skladu s preliminarnom procenom. Na međugodišnjem nivou blago je povećana, za 0,3% YoY. Podsećamo da je u trećem tromesečju takođe zabeležen pad BDP-a na tromesečnom nivou (-0,2% QoQ), što bi značilo da je u Češkoj prisutna tehnička recesija.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (ročnost približna 10 godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	6,630	-20,0	53,0
Češka (2032)	4,589	6,4	90,4
Poljska (2032)	6,044	3,9	85,5
Mađarska (2032)	8,496	25,0	252,5
Rumunija (2032)	7,396	22,0	132,6
Turska (2031)	10,310	-160,0	-1365,0
Rusija (2031)	15,985*	616,5	925,5
Kina (2032)	2,854	-1,2	7,0

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters) i Srbiju (podaci iz sekundarnog trgovanja).

* Podatak od 25. 2. 22. (poslednji raspoloživi podatak pre zabrane trgovanja državnim HoV Rusije).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je smanjena za 0,13% i kretala se u rasponu od 1.955,92 do 1.983,23 američka dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

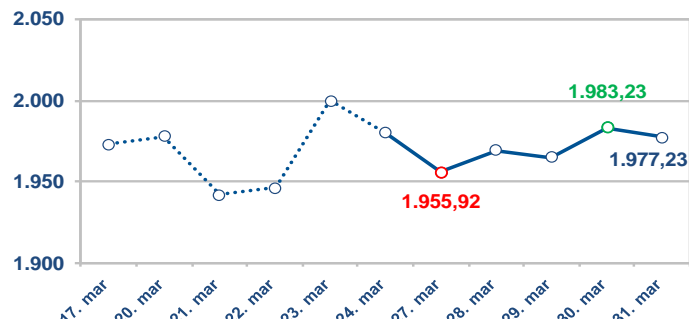
Na pad cene zlata u posmatranom periodu uticali su: vest da će banka *First Citizen* preuzeti depozite *Silicon Valley Bank*, što je uticalo na pad tražnje za zlatom kao *safe haven* finansijskim instrumentom; cena zlata od 2.000 USD/Oz prethodne nedelje iskorišćena je od strane pojedinih investitora da u posmatranoj nedelji zatvore svoje investicione pozicije; izjave predstavnika FED-a, sekretara finansija SAD i predsednika SAD da smanjenje inflacije predstavlja i dalje glavni prioritet; objavljivanje podataka o postepenom slabljenju inflatornih pritisaka u SAD (niža od očekivane vrednosti baznog *PCE* indeksa, pokazatelja inflacije, kome FED pridaje naročitu važnost).

Cena zlata je smanjena za 0,13% i na kraju izveštajnog perioda iznosila je 1.977,23 USD/Oz.

Na ograničenje pada cene zlata uticali su: upozorenje Svetske banke da će prosečan potencijalni globalni ekonomski rast pasti na najniži nivo u periodu od tri decenije (oko 2,2% godišnje do 2030, što bi dovelo do „izgubljene decenije“ za svetsku ekonomiju); bankarska kriza, koja je obuzdala planove FED-a za dalje agresivno povećanje kamatnih stopa; pad vrednosti američkog dolara; izmenjena očekivanja banke *Goldman Sachs* o recesiji u SAD u narednih 12 meseci, na 35% sa prethodnih 25%.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa *brent* porasla je za 7,62% i kretala se u rasponu od 76,77 do 79,69 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

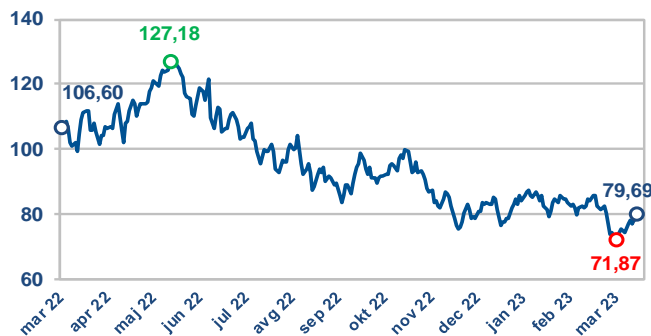
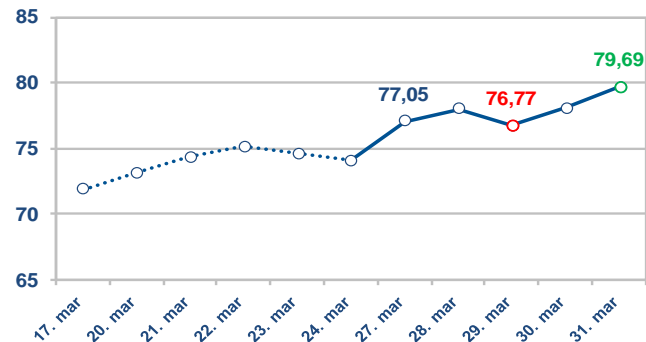
Na rast cene nafte uticali su: podaci o povećanju fabričke aktivnosti u Kini, koji su znatno podstakli tražnju za energentima; dogovor da *Saudi Aramco* započne izgradnju rafinerijskog kompleksa u Kini za preradu 300.000 barela dnevno, koji bi bio operativan do 2026. godine; obustava transporta sirove nafte iz Iraka preko Kurdistanu do Turske; vest da je ruski energetski gigant *Rosneft PJSC* dogovorio dugoročno povećanje prodaje nafte kompaniji *Indian Oil Corp Ltd*; štrajkovi u Francuskoj zbog penzionih reformi, koji ometaju proizvodnju i logistiku; izveštaj Američkog instituta za naftu (*API*) o padu zaliha sirove nafte u SAD; smanjenje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

Cena nafte je zabeležila rast od 7,62% i na kraju posmatranog perioda je iznosila 79,69 USD/bbl

Na ograničenje rasta cene nafte, uticali su: vest da bi punjenje strateških rezervi nafte u SAD moglo potrajati nekoliko godina; odlaganje proširenja kapaciteta strateških podzemnih zaliha sirove nafte u Indiji, kao i izveštaj Američke agencije za energetiku (*EIA*) o slabljenju tražnje za destilatima oko najnižeg nivoa zabeleženog 2016.g., što ukazuje na slabljenje ekonomije SAD.

3.2

Cena nafte tipa *brent* (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.